nieuws

Groentemuseum tuiniert zoals tijdens de Groote Oorlog

nieuws

Tijdens de eerste wereldoorlog was er al snel voedsel tekort. Mensen vonden allerlei creatieve en goedkope oplossingen, zoals koffie trekken van geroosterde worteltjes of eikels. Aardappelen moesten de hongerige magen vullen. Zelfs onaantrekkelijke knollen verschenen uit noodzaak terug op het bord: aardperen, pastinaken, bieten, koolrapen, enz. Een moestuin aanleggen of groenten telen op ieder mogelijk vrijgekomen stukje grond werd ineens een zaak van levensbelang. Speciaal om deze verhalen te illustreren, heeft groentemuseum ’t Grom in Sint-Katelijne-Waver een ‘oorlogstuin’ aangelegd.

16 JULI 2014 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:26

Lees meer over:
varia

Tijdens de eerste wereldoorlog was er al snel voedsel tekort. Mensen vonden allerlei creatieve en goedkope oplossingen, zoals koffie trekken van geroosterde worteltjes of eikels. Aardappelen moesten de hongerige magen vullen. Zelfs onaantrekkelijke knollen verschenen uit noodzaak terug op het bord: aardperen, pastinaken, bieten, koolrapen, enz. Een moestuin aanleggen of groenten telen op ieder mogelijk vrijgekomen stukje grond werd ineens een zaak van levensbelang. Speciaal om deze verhalen te illustreren, heeft groentemuseum ’t Grom in Sint-Katelijne-Waver een ‘oorlogstuin’ aangelegd.

De oorlogstuin van het groentemuseum belicht het dagelijks leven van de gewone mensen tijdens de eerste wereldoorlog. Het bootst een gewone moestuin na die typisch was voor de periode 1914-1918. De groenten die in tijden van schaarste geteeld werden, zijn vaak minder gekende soorten die we nu de stempel ‘vergeten groenten’ geven. ’t Grom gaat ook bepaalde gewassen ‘verdoken’ aanplanten, zoals de verboden teelt tabak. Graan kon ook worden geteeld om illegaal jenever te stoken en aardappelen waren niet verboden, maar werden toch in het geniep geteeld uit angst dat de oogst zou worden opgeëist door de bezetter.

Naast de historisch-militaire geschiedenis van de regio en de ruimere context van Vlaanderen in Europa wordt er vooral gekeken naar hoe de volkstuintjes in die tijd noodgedwongen een enorme vlucht namen en naar het belang van gezonde voeding en creativiteit in de keuken als overlevingstactiek. Bovendien wordt er ook over de grenzen heen gekeken naar parallellen bij de hongerende burgerbevolking in de buurlanden.

Het groentemuseum besteedt ook aandacht aan de professionele groententeelt in de streek en hoe de oorlog een zware cesuur vormde in de bloei van de sector. “Voor de oorlog kende de glastuinbouw net een steile opgang in de streek”, weet Erika T’Jaeckx, directeur van ‘t Grom. “Tijdens de oorlogsjaren geraakten de grote serres zwaar beschadigd. Wanneer ze na 1918 heropgebouwd werden, was de nieuwe serre vaak kleiner dan de oude.” De lage kweekbakken in de oorlogstuin van ’t Grom, die gelijktijdig met

grote serres in gebruik waren, doen terugdenken aan de lastige omstandigheden waarin professioneel groenten geteeld werden tussen 1914 en 1918.
't Grom biedt met deze oorlogstuin een aanvulling op het bestaande historisch-militair erfgoed van de gemeente Sint-Katelijne-Waver en de omliggende gemeenten die behoorden tot de tweede Antwerpse fortengordel, waar in WOI bijzonder hevig werd gevochten. Sint-Katelijne-Waver was in 1914 een tuindersdorp in volle ontplooiing dat ineens het epicentrum vormde van de Duitse aanval op deze buitenste fortengordel. De focus van het project ligt op de sociale geschiedenis en het leven van alledag van de gewone burger: hoe beïnvloedde de oorlog hun leven? Wanneer en waaraan was er schaarste? Hoe reageerde men hierop? “We wensen niet te focussen op het verhaal van kommer en kwel, maar wel op de levenskracht en de inventiviteit van de mens, die creatief was in zijn overlevingsdrang”, vertelt T'Jaeckx.
Het groentemuseum in Sint-Katelijne-Waver wil het inmiddels abstract geworden gegeven van WOI terug tot leven brengen via concrete voorbeelden die de mensen aanspreken. Het opzet is ook dat mensen erover gaan reflecteren. Gehoopt wordt dat volwassenen en senioren verhalen oprakelen, recepten en teeltadvies aanleveren of anderszins bijdragen tot dit stuk recente geschiedenis. Jongeren en kinderen krijgen door een bezoek aan de oorlogstuin heel laagdrempelig inzicht in de historische context van WOI. Bovendien is het ook wenselijk dat het bezoek aanzet tot reflectie over de eigen relatie tot voeding en de kennis van de voedselproductie, over het belang van land- en tuinbouw , over duurzaamheid (o.a. zuinigheid), gezonde voeding, enz. Scholen kunnen een bezoek kaderen binnen de leerdoelen wereldoriëntatie en vredeseducatie.
Meer info: oorlogstuin ‘t Grom

Beeld: groentemuseum 't Grom

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada